

**INSTRUMENTS
JURÍDICS
PER PROTEGIR
ELS NOSTRES
DRETS**

INTRODUCCIÓ

El document que teniu a les mans és un recull de mesures jurídiques de les quals disposem per estar protegits i garantir els nostres drets.

Conèixer els nostres drets és important per ser respectats i tenir una bona qualitat de vida.

Els següents instruments jurídics ens permeten decidir com volem viure, com volem ser atesos quan patim algun tipus de dependència i per qui volem ser atesos.

1. Document de voluntats anticipades (testament vital)

Es tracta d'un document que recull les instruccions mèdiques que la persona vol que es tinguin en compte quan no pugui expressar la seva voluntat.

Com es formalitza?

Es pot fer de dues maneres diferents:

- En un document signat davant de notari.
 - En un document privat que haurà d'estar signat per 3 testimonis, dels quals 2 com a mínim no poden ser parents.
- Un cop signat, s'ha de lliurar al Registre de Voluntats Anticipades del Departament de Salut de la Generalitat perquè en quedi constància.

Hi ha diferents models orientatius del document, entre d'altres, als centres de salut (CAP) i a la pàgina web de la Generalitat de Catalunya (www.gencat.cat).

2. Poder preventiu

Document que autoritza una o més persones a representar la persona que signa perquè pugui fer tots els actes o gestions que consten en el poder, fins i tot en el supòsit que, en el futur, perdi les seves facultats cognitives.

Aquest poder pot ser de caràcter general, per realitzar tot tipus d'actes, o específic per dur a terme actuacions concretes.

El poder s'ha de signar a favor d'una persona (o persones) d'absoluta confiança. Es pot anul·lar en qualsevol moment.

La diferència amb un poder no preventiu és que aquest deixa de ser eficaç a partir del moment en el qual la persona perd les seves facultats.

Com es formalitza? Davant de notari.

3. L'assistència

Amb la nova reforma desapareix la incapacitació o modificació de la capacitat i és substituïda per processos per a la provisió de mesures judicials de suport per a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat, que anomenen assistència. D'aquesta manera, la reforma imposa el canvi d'un sistema basat en el respecte a la voluntat i desitjos de la persona, en el que es dóna preferència a les mesures de suport que aquesta decideixi, i en el que el jutge només intervindrà establint altres mesures complementàries o substitutòries quan la persona no pugui expressar les seves preferències o aquestes siguin indegudes o insuficients.

A Catalunya, i per les persones majors d'edat, la figura jurídica de l'assistència substitueix la tutela, la curatela i la pàtria potestat prorrogada o rehabilitada.

Com es formalitza: S'amplien les vies per sol·licitar l'assistència. Juntament amb la via judicial, les persones es podran adreçar al notari per sol·licitar la designació d'un assistent.

4. Testament

Document on es manifesta a quina persona o persones un persona vol deixar els seus béns.

El contingut del testament es pot canviar sempre que es vulgui. Només caldrà fer-ne un de nou. El darrer testament és el vàlid, i deixa sense efecte tots els anteriors.

La llei reconeix un dret als parents directes (descendents, i si no n'hi ha, els ascendents), que s'anomena llegítima. La llegítima suposa el 25% del total de l'herència. Es pot desheretar un hereu forçós (legitimari) si hi ha un motiu reconegut per la llei. És important atorgar testament per evitar gestions futures.

Com es formalitza? Davant de notari.

5. Donació

En la donació s'entreguen els béns en vida.

La llei exigeix que el donant es quedi o pugui utilitzar els béns que li siguin necessaris per viure.

Actualment la fiscalitat de la donació és més costosa que la de l'herència.

Com es formalitza? Davant de notari. Cal que comparegui la persona que l'ha de rebre.

6. Venda amb reserva d'usdefruit

Per evitar la dependència econòmica o la falta de diners, la persona propietària d'una vivenda, pot optar per vendre-la reservant-se l'usdefruit de la mateixa.

Enlloc de rebre una pensió mensual, la persona repl'import total del preu de venda del seu habitatge.

Com es formalitza? Davant de notari.

7. Obligació d'aliments entre parents

Els parents tenen el deure d'ajudar-se si algú d'ells no té prou recursos.

Per aliments s'entén, entre d'altres: alimentació, habitatge, vestit, assistència mèdica i despeses funeràries.

Només té dret a reclamar ajuda la persona que la necessita, el seu representant legal i l'entitat pública o privada que l'aculli.

El deure d'aliments és obligatori pels cònjuges, descendents, ascendents i germans.

Com es formalitza? Es pot reclamar davant del jutge si els familiars no el satisfan voluntàriament.

8. Relacions convivencials d'ajuda mútua

Dues o més persones conviuen en un mateix habitatge i comparteixen les despeses comunes i/o el treball domèstic, **amb voluntat de permanència i d'ajuda mútua.**

Qui les poden formar?

- Persones majors d'edat unides per vincles de parentiu en línia col·lateral sense límit de grau, és a dir, germans, oncles, cosins...
- Amics.
- Companys. No poden ser matrimoni ni parella estable.

El nombre màxim de convivents, si no són parents, és de 4.

Les persones que comparteixen l'habitatge poden acordar les seves relacions personals i econòmiques durant la convivència. Així com la contribució, igual o desigual, a les despeses comunes i de les tasques domèstiques.

Com es formalitza? Davant de notari o de forma automàtica després de 2 anys de convivència

9. Acolliment de persones grans

Pacte pel qual una persona, que per raó d'edat o per discapacitat, es vincula a una altra persona i conviuen en condicions semblants a les relacions de parentiu, a canvi d'una contraprestació.

Poden viure a casa de la persona acollidora o de la persona gran.

L'habitatge ha de ser accessible i tenir tots els serveis.

La persona acollidora ha de tenir cura de la persona gran.

Ha de:

- Alimentar
- Prestar assistència
- Procurar el seu benestar general
- Atendre en situacions de malaltia

Les persones acollidores i les acollides han d'ajudar-se i compartir les despeses de la llar i el treball domèstic, segons les possibilitats de cada part.

No poden tenir parentiu entre elles, fins al segon grau.

Com es formalitza? Davant de notari.

10. Supressió de barreres arquitectòniques a l'habitatge

Totes les persones grans majors de 70 anys o amb una discapacitat tenen dret a demanar la supressió de barreres arquitectòniques.

Com es formalitza? En el cas de que l'habitatge sigui de propietat s'ha de comunicar a la comunitat. Si és de lloguer, s'ha de comunicar al propietari.

11. Protecció de víctimes

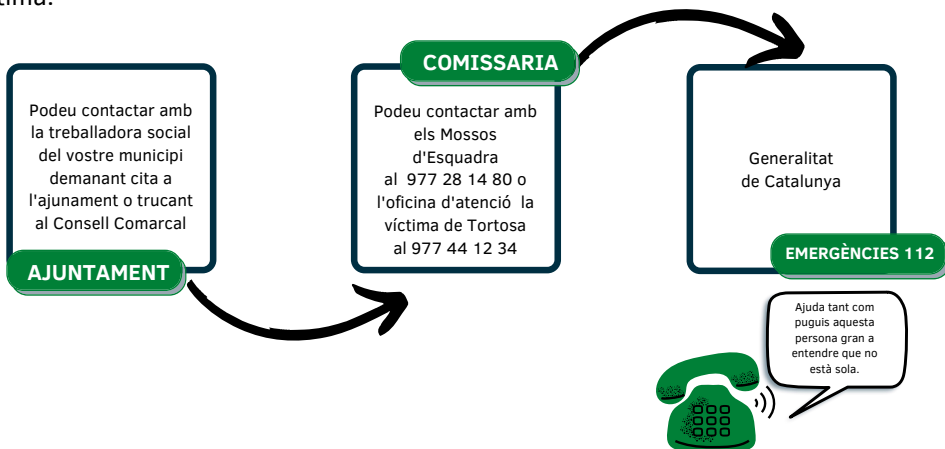
En cas de patir un maltractament pot interposar una denúncia i sol·licitar una ordre de protecció.

En aquest QR us adjuntem un vídeo que recull tota la informació sobre la identificació i detecció de maltractaments a les persones grans, quins tipus de maltractament existeixen, els àmbits on poden succeir i factors que poden incrementar el risc de maltractament.

En aquest altre QR us facilitem el protocol específic per a l'abordatge sociocomunitari de les Terres de l'Ebre, amb indicacions d'on adreçar-se en cas de patir-ne o identificar-los.

Com es formalitza? Aquesta petició es pot fer mitjançant els Mossos d'Esquadra, la Guàrdia Urbana, el jutjat, la fiscalia i l'Oficina d'Atenció a la Víctima.

Adreces i telèfons

Serveis Socials i Oficina Comarcal d'Informació al Consumidor del Consell Comarcal Ribera d'Ebre

Pl. Sant Roc, 2 · 43740 Móra d'Ebre · 977401851
de 8 a 15 hores · de dilluns a divendres

Emergències 112

Trucada gratuïta i atenció 24 hores · www.gencat.cat

Informació Generalitat 012

De dilluns a divendres no festius · de 8 a 22 h · www.gencat.cat

Col·legi Advocats Tarragona

Carrer Enric d'Ossó, 1 · 43005 Tarragona
977 21 23 60 · www.icatarragona.com/

Col·legi de notaris de Catalunya

C. Notariat, 2, 4 · 08001 Barcelona · 93 317 48 00 · www.notarisdecatalunya.org

Móssos d'Esquadra Móra d'Ebre

C.de Francesc Garcia Grau, 5
Móra d'Ebre
977 28 14 80 / 112

Servei d'orientació jurídica de Tarragona.

Seu Tarragona (Palau de Justícia)

Av. President Companys 10, planta baixa 43005
Tarragona Tel.: (+34) 977 21 27 09
Horari SOJ: de dilluns a divendres de les 10 a 12 h

Oficina d'atenció a la víctima del delictes Tarragona

Rambla del President Lluís Companys, 10, 4a Planta (Palau de Justícia)
43005 Tarragona · 977 92 01 08 · De dilluns a divendres, de 8 a 15 h

Jutjat de Primera instància de Falset

C. de Miquel Barceló, 13
43730 Falset · 977 83 17 70

Jutjat de Primera instància de Gandesa

Avinguda Joan Perucho, 4
43780 Gandesa · 977 42 16 26

Servei d'informació, assessorament i mediació

C. Ferran, 32 · 08002 Barcelona · 93 413 20 00

Jutjat de Primera instància de Falset

Av. President Lluís Companys, 10
43005 Tarragona · 977 92 00 00

Registre de Voluntats Anticipades Direcció General d'Ordenació i Regulació Sanitàries

Travessera de les Corts, 131-159 · 08028 Barcelona · 93 227 29 73

Consell Comarcal
Ribera d'Ebre

En col·laboració: del Consell Consultiu de la gent gran de la Ribera d'Ebre